

Daňová a grantová podpora činností výzkumu a vývoje

Vyhodnocení průzkumu v ČR

Obsah

Obsah	2
Úvod	3
Makroekonomický pohled	5
Podpora výzkumu a vývoje v České republice	7
Hlavní zjištění průzkumu	8
Vyhodnocení výsledků průzkumu	9
Závěr	13
Kontakty	14

Úvod

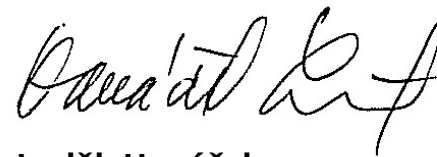
Výzkum a vývoj má mnoho tváří a existuje i tam, kde bychom ho nečekali. Základní a aplikovaný výzkum provádí především akademický sektor a je financován zejména z veřejných zdrojů. Naopak experimentální vývoj je financovaný z největší části podnikatelskou sférou a pro podniky představuje klíč, jak si udržet konkurenceschopnost a zajistit dlouhodobý finanční růst. Výzkum a vývoj je zásadní pro vyspělé země a jejich další ekonomický růst. I proto investují vyspělé ekonomiky EU na podporu výzkumu a vývoje kolem 3 % HDP ročně, avšak státy střední Evropy alokují na podporu svého výzkumu a vývoje v porovnání méně, a to v rozmezí 0,4 % až 2,4 % HDP.

Státní podpora výzkumu a vývoje je buď přímá ve formě dotací, nebo nepřímá ve formě daňového odpočtu či daňových úlev. I přesto, že neexistuje v jednotlivých státech stejný model podpory, využívá většina států v EU kombinaci těchto nástrojů. Letošní edice našeho průzkumu potvrdila, že právě dostupnost kombinace podpor nejvíce motivuje firmy k investicím do výzkumu a vývoje.

Další pozitivní zjištění vyplývající z našeho průzkumu je, že společnosti chtějí i nadále zachovat či dokonce navýšit objem financí do svého vývoje. Motivací k navýšení investic jsou také nové dotace v rámci programovacího období Evropských fondů 2014-2020 umožňující firmám spolufinancování jejich vývojových projektů.

To, co naopak české podniky čím dál více trápí, je nejen nedostatek odborníků a absolventů, ale i nejistota, jak budou firmy hodnoceny ve správnosti využívání podpor při případné kontrole finančními a dalšími orgány.

Rád bych touto cestou poděkoval nejen Technologické agentuře ČR za spolupráci při realizaci tohoto průzkumu, ale i všem společnostem, které věnovaly svůj čas, aby vyplnily dotazník a umožnily nám provést tuto analýzu. Letos se jednalo již o čtvrtý ročník, který je součástí střeoevropského průzkumu a získaná data tak můžeme vyhodnotit i z pohledu minulých let. Doufám, že publikované výsledky za Českou republiku pro Vás budou zajímavé a přispějí nejen k diskusi o podpoře výzkumu a vývoje, ale i k dialogu mezi soukromým sektorem, vysokým školstvím a státní správou.

Luděk Hanáček
Partner, Deloitte

Luděk Hanáček
Partner, Deloitte

Úvod

Jedním z hlavních cílů Technologické agentury ČR je zajistit, aby projekty výzkumu a vývoje částečně nebo zcela financované z veřejných zdrojů byly společnosti maximálně přínosné. K tomu je klíčové správné nastavení podpůrných titulů, které se neobejde bez zpětné vazby podporovaných organizací. Velmi proto oceňujeme možnost účastnit se již potřetí středoevropského průzkumu, který se zabývá dotační a daňovou podporou výzkumu a vývoje u firem.

Potěšující zprávou pro nás je, že mezi firmami v České republice dochází k navyšování výdajů na výzkum a vývoj, nebo alespoň k jeho udržení. Podporou v jejich činnosti jim byly v minulém roce programy Technologické agentury České republiky, v nichž byly otevřeny výzvy - zejména EPSILON, GAMA a DELTA. Není pro nás překvapením, že firmy v České republice chtějí mít možnost využívat kombinaci nástrojů podpor, jako jsou dotace, sleva na dani nebo odpočet z daně. V této oblasti se budeme i nadále snažit o iniciaci a podporu takových opatření, která povedou k novým efektivním nástrojům podpory, včetně například do budoucna revolvingovým nástrojům. Inspirací nám mohou být nástroje v některých inovačně vyspělých zemích či například nástroj InnovFin v evropském programu Horizont 2020.

Pro budoucnost vnímáme jako klíčové rozvíjet kulturu spolupráce mezi akademickým a soukromým sektorem již od nejmladších generací výzkumníků a výzkumníků. Lidský kapitál považujeme za zásadní pro rozvoj inovačního prostředí země - což mj. potvrzují i závěry tohoto průzkumu. Připravili jsme proto program ZETA, který má za úkol podpořit mladý lidský kapitál ve výzkumu a vývoji a poskytnout mu rovné šance ve svém uplatnění. Tento program byl v dubnu tohoto roku schválen vládou a příští rok již bude vyhlášena první veřejná soutěž.

Jako další krok pro podporu spolupráce soukromých firem a výzkumné sféry chceme také v blízké budoucnosti připravit nový program Národní centra kompetence, který by měl napomoci využít potenciál výzkumné infrastruktury zainvestované v minulých letech pro užší spolupráci s podniky a vyššímu využití výsledků výzkumu a vývoje v praxi.

Věřím, že výsledky průzkumu pomohou zviditelnit jak pozitivní trendy, tak problémové oblasti, které jsou zásadní pro správné nastavení systému podpory výzkumu a vývoje v České republice.

Petr Očko
Předseda
Technologická agentura ČR

Petr Očko
Předseda
Technologická agentura ČR

Makroekonomický pohled

Hospodářský růst je základním předpokladem zvyšování životní úrovně obyvatel. A to nejen v materiálním slova smyslu. Bohatší společnost dává lidem příležitost využít lépe volného času a věnovat se osobnímu rozvoji.

Existují různé cesty k akceleraci a udržení hospodářského růstu. Základní úvahu nabízí pohled na výrobní faktory. Ty bývají obvykle členěny do tří kategorií: práce, kapitál a jejich produktivita. Objem práce je limitovaný demografickým vývojem. Ten však bude v řadě vyspělých i rozvíjejících se zemí, včetně střední Evropy, faktorem spíše limitujícím další rozvoj ekonomiky s ohledem na očekávané dopady stárnutí populace. Investice do výrobního kapitálu má také své limity. Příliš mnoho investic snižuje mezní míru výnosu kapitálu. V ekonomice existuje optimální rozložení prostředků mezi spotřebu a investice, při které je maximalizován současný i budoucí užitek celé společnosti (tzv. zlaté pravidlo v teoriích růstu). Zbývá třetí faktor: Produktivita výrobních faktorů. Základním prostředkem ke zvyšování produktivity jsou inovace. Inovační aktivitu lze podpořit vynaložením prostředků na výzkum a vývoj. Tyto inovace nemusí zajistit, že se objeví nové nápady a technologické postupy, nicméně významně zvyšují pravděpodobnost, že se tomu tak stane. Zkušenosti úspěšných ekonomik, například USA, Německa, Švédska či Jižní Korey, to potvrzují.

Středoevropské země dlouhodobě zaostávaly v objemu výdajů na výzkum a vývoj. V některých zemích se však začíná blýskat na lepší časy. Premianty jsou Slovinsko a Česká republika. V prvním případě výdaje na výzkum a vývoj dosáhly v roce 2014 na 2,4 procenta HDP, ve druhém 2 procenta HDP. Pro srovnání: Průměrná hodnota v rámci celé Evropské unie dosahuje právě 2 procent. Mírně podprůměrné investice do výzkumu a vývoje vykazují Maďarsko a Estonsko, kde se pohybují mezi 1-2 procenty HDP. V ostatních zemích střední a východní Evropy se tyto výdaje pohybují pod 1 procentem HDP.

Česká republika dlouhodobě zaostávala za vyspělými zeměmi v objemu investic do výzkumu a vývoje. V 90. letech minulého století se v České republice do této oblasti investovalo v průměru 1 procento HDP. Minulou dekádu se situace mírně zlepšila a objem investic v této oblasti stoupl na 1,3 procenta HDP. V mezinárodním kontextu jde ovšem stále o relativně nízkou úroveň. K výraznějšímu zlepšení došlo až v posledních letech, kdy relativní objem investic do výzkumu a vývoje postupně stoupl, a poslední dostupná data ukazují, že v roce 2014 dosáhl 2 procent HDP. Napomohlo tomu zejména zvýšení čerpání fondů EU využitelných pro financování rozvoje výzkumných center. Zvyšuje se ovšem také objem firemních investic do výzkumu a vývoje. Česká ekonomika není pouhou „montovnou“, ale ve stále větší míře se daří získávat také investice do sofistikovanější výroby, včetně vývojových center.

Příkladem pro Českou ekonomiku a další středoevropské země by měly být Německo a skandinávské země, kde se objem výdajů na výzkum a vývoj dlouhodobě pohybuje kolem 3 procent HDP. Inspiraci za hranicemi Evropy nabízí Jižní Korea, kde výdaje na výzkum a vývoj dokonce přesahují 4 procenta HDP.

Nejde ovšem jen o celkovou sumu vynaloženou v této oblasti. Udržitelnost vysokého objemu investic do výzkumu a vývoje a rozumnou zátěž pro veřejné finance může zajistit vhodná struktura financování. V některých oblastech je role státu a jeho podpora formou přímých dotací nezastupitelná. Neméně důležitý je ovšem prostor pro firemní investice podpořený vhodným nastavením daňového systému a jeho uplatněním v praxi.

David Marek

Hlavní ekonom, Deloitte

Důležitým parametrem je efektivita výdajů na výzkum a vývoj. V tomto ohledu je premiantem regionu střední a východní Evropy Estonsko, které se v žebříčku Světového ekonomického fóra sestaveného podle inovací a faktoru sofistikace pohybuje na 31. příčce. Jen o příčku níže je Česká republika. Do čtvrté desítky se ještě dostala Litva a Slovinsko.

Charakter globální ekonomiky, a s ní osud malých otevřených ekonomik střední a východní Evropy, se během posledních dvou desetiletí změnil. Dosavadní faktory hospodářského růstu se do jisté míry vyčerpaly a vnější ekonomické prostředí změnila finanční krize. Investice do výzkumu a vývoje budou hrát stále důležitější roli. Střední Evropa by se mohla inspirovat u ekonomicky úspěšných zemí, které právě tento faktor využívají ve svůj prospěch. Proto by bylo užitečné zvýšit prioritu podpory investic do výzkumu a vývoje v hospodářské politice zemí střední a východní Evropy a zároveň se snažit podpořit inovační aktivitu na úrovni firem. Udržení či zrychlení růstu ekonomiky přitom bude zcela zásadní nejen pro růst životní úrovně, ale také udržitelnost veřejných financí, včetně financování důchodového systému a zdravotní péče.

Doporučení pro podnikatelský sektor

V rostoucí mezinárodní konkurenceschopnosti je klíčové zaměřit se na zvyšování přidané hodnoty produkce a relativních nákladů produkce. Dlouhodobě efektivní cestou k těmto cílům jsou inovace. Pro firmy je tedy v dlouhodobém horizontu stěžejní pracovat s investicemi do výzkumu a vývoje a efektivně využívat všech nabízených forem státní podpory v této oblasti. Ideální mix využití přímé a nepřímé podpory samozřejmě závisí na velikosti firmy a oblasti podnikání.

Doporučení pro vládní sektor

Úspěch firem je klíčem k úspěšnému rozvoji celé ekonomiky, zvyšování životní úrovně a rozvoje společnosti. Proto by podpora výzkumu a vývoje měla mít prioritu v oblasti strukturálních hospodářských politik vlády. Celkové výdaje na výzkum a vývoj v České republice zaostávají za relativní výší celkových výdajů, které jsou do této oblasti investovány v ekonomicky vyspělých zemích. Ambicí hospodářské politiky by mělo být zvýšení těchto investic, a to jak díky přímé, tak i nepřímé podpoře firem, za jasných podmínek pro praktickou implementaci této politiky.

David Marek

Hlavní ekonom, Deloitte

Podpora výzkumu a vývoje v České republice

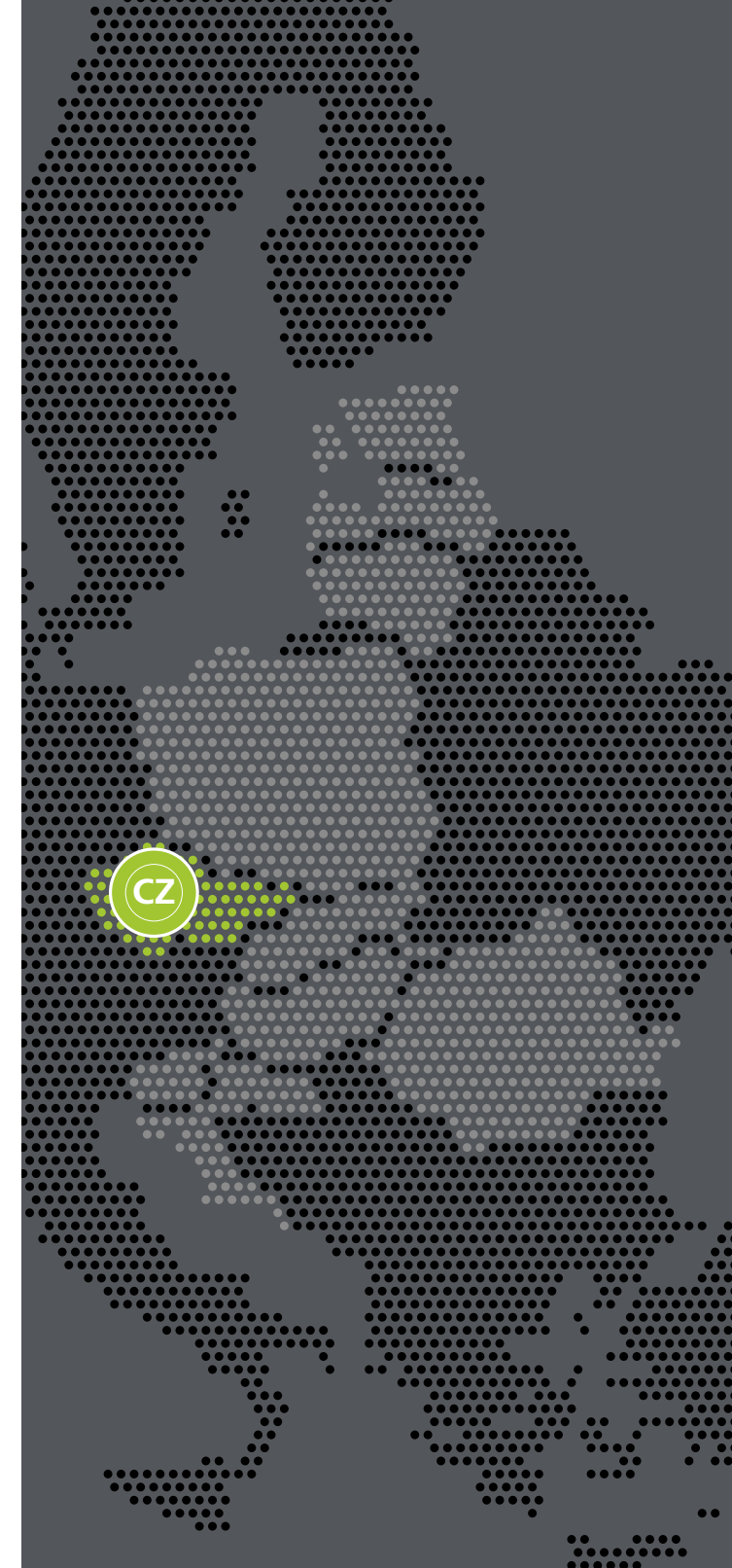
Společnosti v České republice mohou pro svůj výzkum a vývoj využívat různé druhy podpory, a to zejména dotace financované Evropskou unií, národní dotace a daňový odpočet či investiční pobídky. Právě v oblasti dotací proběhly v roce 2015 a počátkem roku 2016 nejvýznamnější změny.

V létě 2015 byly vyhlášeny první výzvy ze strukturálních fondů EU v rámci nového programovacího období 2014-2020. I nadále mohou české firmy využívat centrálně financované evropské programy, například Horizont 2020.

Pro podporu výzkumu a vývoje z národních zdrojů byl na rok 2016 schválen historicky nejvyšší rozpočet ve výši 28,6 mld CZK. V rámci národních dotací otevřela Technologická agentura ČR program GAMA, program DELTA, program EPSILON a zároveň vláda České republiky schválila program ZÉTA, jehož cílem je podpora spolupráce akademické sféry a podniků prostřednictvím zapojení studentů a mladých výzkumných pracovníků a pracovníků ve věku do 35 let. Česká vláda dále schválila dokument národní politiky pro období 2016-2020 určující klíčové oblasti podpory v budoucnosti, zejména z oblasti aplikovaného výzkumu.

Průzkum Deloitte však potvrdil, že firmy v České republice chtějí využívat především více nástrojů podpor výzkumu a vývoje (dotace, záruky, půjčky, odpočet apod.). To společnosti považují za klíčové pro své další rozhodování a přikládají tomu větší vliv než samotné výši dotace, která však také hraje významnou roli.

V oblasti daňového odpočtu na výzkum a vývoj nenastaly v letech 2015 a 2016 zásadní legislativní změny. Dobrou zprávou je, že daňový odpočet využívá rok od roku více firem. S rostoucím počtem uplatněných odpočtů však v některých regionech ČR přibývá sporných případů, které jsou následně medializovány. Společnosti, kterých se tato situace týká, mají možnost využít zákonné prostředky pro odvolání proti negativnímu rozhodnutí finanční kontroly. Vyjadřují tak svůj nesouhlas s tvrzením, že se v jejich případě nejedná o výzkum a vývoj. Tyto spory ukazují na absenci jednotné metodiky posuzování daňového odpočtu, a to především technických částí projektů. Jedním z důležitých procesních postupů Technologické agentury ČR je mimo jiné právě posuzování projektových přihlášek ve veřejných soutěžích, a to zejména z pohledu odborné úrovně a formálních či legislativních požadavků výzkumu, vývoje a inovací. Proto je Technologická agentura ČR aktivní i v této oblasti a například v loňském roce provedla expertní školení pro Finanční správu.

Hlavní zjištění průzkumu

- Téměř 40 % společností v České republice dělá největší starost nejistota u posuzování dotací nebo odpočtů při kontrole.
- Více než 80 % společností plánuje vynaložit na svůj výzkum a vývoj větší (45 %) nebo alespoň stejnou částku jako loňský rok (36 %).
- Firmy v České republice chtějí mít možnost využít zejména kombinaci nástrojů podpor (dotace, sleva na dani apod.), a to vidí jako klíčové pro jejich další rozhodování.
- Nejvýznamnějšími faktory motivující firmy k navýšení výdajů na výzkum a vývoj jsou dostupnost kvalifikovaných a zkušených pracovníků a možnost využít více druhů podpor.

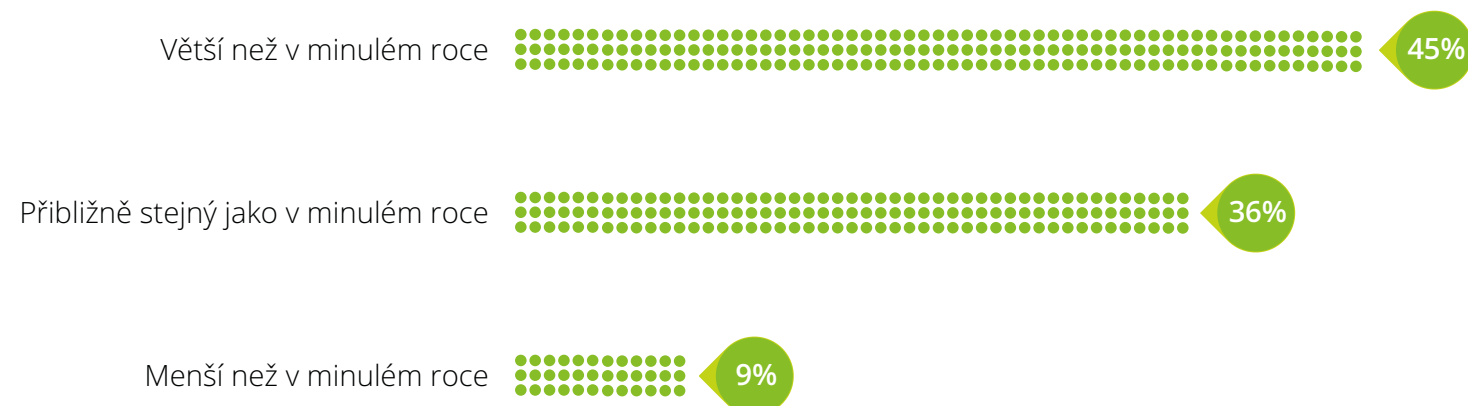
Vyhodnocení výsledků průzkumu

„Jaký objem finančních prostředků chystá Vaše společnost vynaložit na výzkum a vývoj v následujících 3-5 letech?“

Společnosti při plánování rozpočtu na jejich výzkum a vývoj ovlivňuje několik faktorů. Prvním z nich je finanční situace podniku, dále možnost podpory vývojové projektu nebo například plánované zahraniční investice firem do České republiky.

Společnosti v České republice jsou v oblasti výdajů na podporu firemního vývoje velmi optimistické. Více než 80 % respondentů plánuje vynaložit na svůj výzkum a vývoj větší (45 %) nebo alespoň stejnou částku jako loňský rok (36 %). Stimulem pro navýšení výdajů bylo v loňském roce jistě i otevření nových výzev evropských fondů umožňující spolufinancování vývojových projektů, a to i přesto, že otevření výzev bylo několikrát oddalováno. Necelých 10 % společností naopak uvedlo, že investují méně v porovnání s minulým rokem. Tato zjištění plně korespondují s loňskými výsledky průzkumu.

Plánovaný objem investic do výzkumu a vývoje v budoucích letech

Do jaké míry by následující externí faktory ovlivnily Vaše rozhodování o zvýšení nákladů na výzkum a vývoj v následujících dvou letech?

Největší váhu (65 %) pro společnosti, aby navýšily investice do výzkumu a vývoje, má dostupnost kvalifikovaných a zkušených pracovníků a pracovníků. Tedy jak odborníků s praxí, tak i čerstvých absolventů. Jako druhý faktor s největší vahou uvedly společnosti možnost využít více druhů podpor (58 %), tedy přímou podporu (dotace) a nepřímou podporu (daňové úlevy). Dále respondenti zmínili možnost spolupráce s výzkumnými organizacemi (50 %) a stabilitu prostředí (41 %). Naopak nejméně motivujícím faktorem pro navýšení investic do výzkumu a vývoje je pro společnosti ochrana práv duševního vlastnictví (20 %) a možnost spoluúhrady nákladů na procesy ochrany duševního vlastnictví (27 %).

Zároveň průzkum ukázal, že společnosti v České republice nedávají přednost dotacím před daňovým odpočtem. Naopak, nejvíce je motivuje, pokud mohou efektivně kombinovat všechny dostupné druhy podpory dle svých aktuálních potřeb. Současný systém podpory výzkumu a vývoje je v České republice velmi otevřený. Společnosti mohou využít jak přímou podporu ve formě národních či evropských dotací, tak i nepřímou podporu ve formě daňového odpočtu a případně investičních pobídek. Při srovnání dostupných forem podpory výzkumu a vývoje v regionu centrální Evropy je zřejmé, že Česká republika má k dispozici jeden z nejvyšších počtů nástrojů podpory. Některé nástroje, např. dotace s podmíněnou návratností, které mají svůj význam při podpoře výzkumu, však v ČR zcela chybí a existující nástroje vykazují vysokou míru nesouladu administrativních podmínek s ohledem na množství různých organizací tuto podporu poskytujících. Situaci by mohla zlepšit novelizace stávajícího či nový zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací.

V porovnání s loňskými výsledky průzkumu se ukazuje, že dostupnost odborníků a odborníků se pro firmy stává zcela klíčová. Společnosti by rády navýšily náklady na výzkum a vývoj, pokud by měly k dispozici dostatek vývojových pracovníků. Odborníků i absolventů je však na trhu, a nejen českém, nedostatek, a to i přesto, že výše jejich odměny není pro firmy rozhodujícím faktorem (34 %). Zároveň téměř 50 % oslovených společností dále uvedlo, že s ohledem na budoucnost plánují v oblasti výzkumu a vývoje navýšení počtu zaměstnanců. Dostatek výzkumných odborníků také částečně souvisí s genderovou problematikou. Velký odliv vysoce vzdělaných a odborných sil ze systému výzkumu, vývoje a inovací je sledován u výzkumnic; ženy v současné době tvoří přibližně jen čtvrtinu zaměstnanců v oblasti výzkumu a vývoje.

Řešením nedostatku pracovních sil může být částečně spolupráce podnikatelského sektoru s akademickou sférou – vysokými školami a výzkumnými organizacemi, kterou využívá více než 80 % oslovených společností, což je o 7 % více než v loňském roce.

Absence kvalifikovaných lidí však z dlouhodobého pohledu vyžaduje koncepční řešení ze strany ministerstva školství a podpory zaměstnanosti. Možností, jak vyřešit tuto situaci je nejen podpora spolupráce soukromého sektoru s vysokými školami a výzkumnými organizacemi, ale také zatraktivnění některých oborů (zejména technických) jak na úrovni středních škol, tak i vysokých. Významná je i aktivní politika pro získání odborníků ze zahraničí a koncepce pro minimalizaci odlivu odborníků a odborníků z České republiky. S tím souvisí zatraktivnění pracovního prostředí zajištěním rovných příležitostí mužů a žen pro výzkumnou práci a podpora sladování pracovního a rodinného života.

Nejvýznamnější faktory motivující firmy k navýšení výdajů na výzkum a vývoj

Největší problém aktuálního systému podpory výzkumu a vývoje

Téměř 40 % společností v České republice dělá největší starost nejistota u posuzování dotací nebo odpočtů při kontrole, což je o 5 % více jak loni. Více firem má také problém s tím, jak správně vymezit činnosti výzkumu a vývoje (20 % oproti 16 % v roce 2015). Přestože v oblasti prováděcích instrukcí (legislativy) neproběhly v roce 2015 žádné výrazné změny, označilo je za hlavní problém 16 % respondentů, tedy o 5 % méně než v loňském roce.

Fakt, že společnosti trápí nejvíce jak nejistota při kontrolách, tak i vymezení výzkumných a vývojových činností, může souviset s vyšším počtem uplatněných daňových odpočtů během posledních let i se zahájením nového programovacího období 2014-2020 a nejasnostmi v prováděcích manuálech pro dotace. Více uplatněných odpočtů na výzkum a vývoj a větší množství udělených dotací totiž znamená také více kontrol ze strany finančních úřadů či jiných orgánů (pouze v případě dotací) a tím tedy i vyšší pravděpodobnost následných sporných případů. V České republice dochází postupně také k medializaci aktuálních sporných případů v oblasti daňového odpočtu, což negativně ovlivňuje názory společností, a tato nejistota může ovlivnit i postoj zahraničních investorů.

Finanční správa v současné době v některých případech odmítá uznat například smluvní vývoj, vývoj obsahující novost pouze pro daný daňový subjekt či některé části nákladů, jako jsou například náklady na dovolenou zaměstnance. Podnikatelský sektor však poukazuje na fakt, že technické části projektů nejsou hodnoceny odborníky v dané oblasti, ale ekonomicky vzdělanými lidmi.

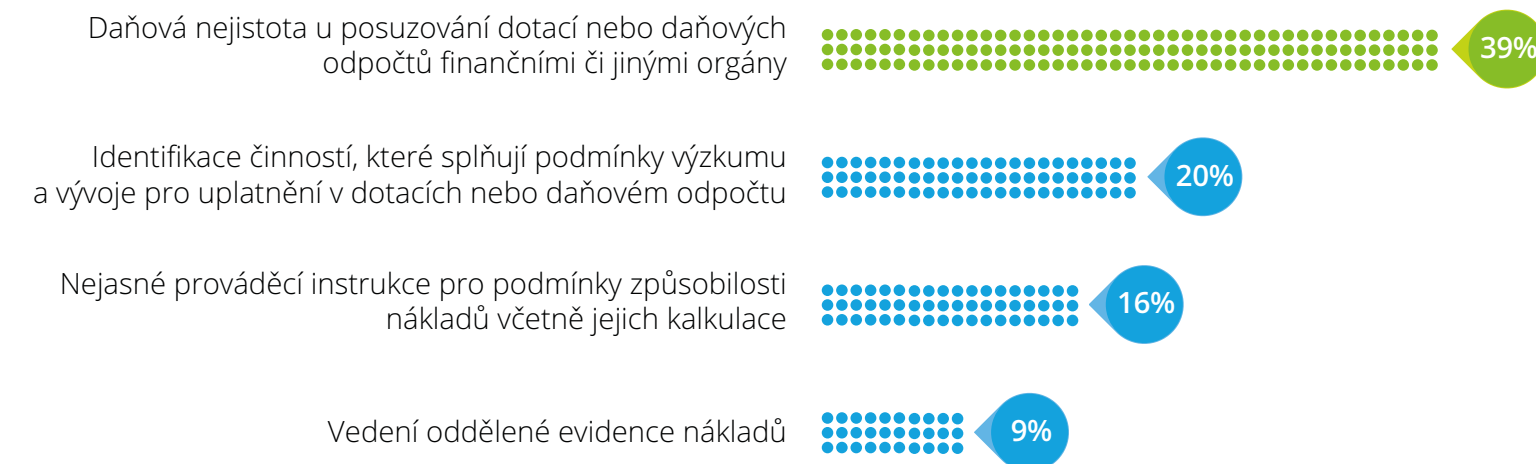
Toto tvrzení podpořil svým rozhodnutím i Nejvyšší správní soud (NSS). Posledním rozhodnutím NSS tak došlo například k zavedení pravidla, že orgány finanční správy nesmí posuzovat technickou stránku činnosti daňového subjektu bez toho, aby si pro její posouzení obstaraly znalecký posudek. Jiné rozhodnutí NSS pro změnu zakotvilo pravidla, po jejichž naplnění bude daňovým subjektem obstarané odborné posouzení v daňovém řízení posuzováno rovnocenně se znaleckým posudkem obstaraným správcem daně (což dosud neplatilo).

Podmínka přibrání znalce pro posouzení technických aspektů výzkumu či vývoje je významným krokem směřujícím k odstranění daňové nejistoty. Pro správné fungování tohoto institutu je však nezbytné správné nastavení postupů při ustanovování znalců tak, aby při jejich ustanovení nedocházelo k porušení platných právních předpisů.

K řešení těchto problémů by také zcela jistě přispělo zavedení jednotné metodiky posuzování daňového odpočtu a zejména jednotné výkladové praxe, a to jak u posuzování technických částí projektu tak i uznatelnosti nákladů. Technologická agentura ČR svou aktivitou v této oblasti dala první impuls ke zlepšení situace.

Obdobně jako minulý rok průzkum ukázal, že společnosti nevnímají vedení oddělené evidence a s tím spojenou administrativu za významný problém (9 %).

Kde vidíte největší problém v současném systému podpory výzkumu a vývoje?

Spolupráce se třetí stranou

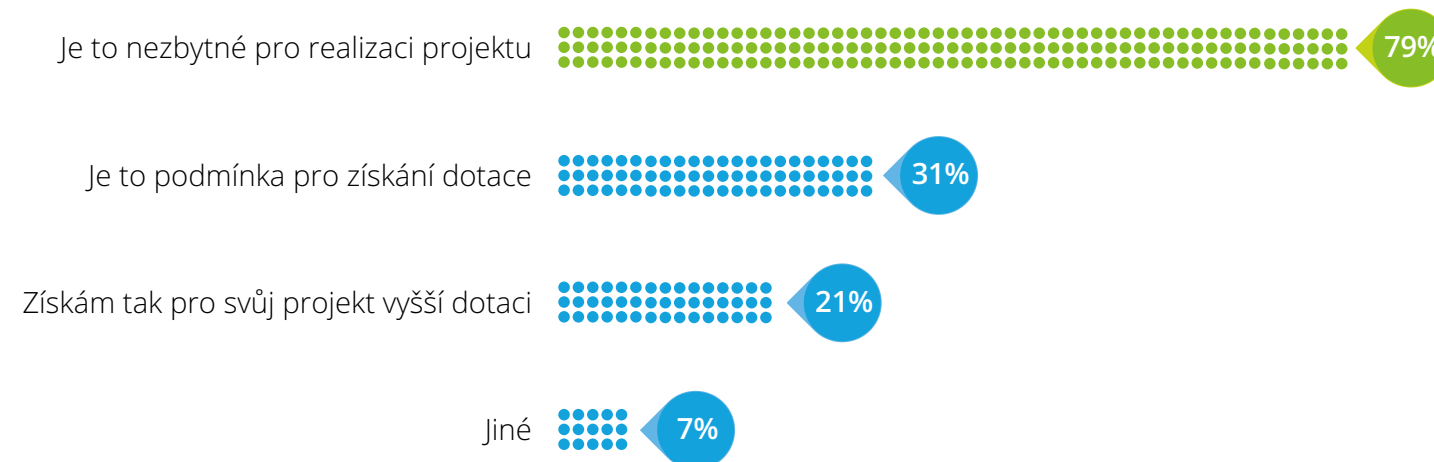
Spolupráce soukromých firem s akademickou sférou je zajímavá pro obě strany a obě z ní mohou těžit. Podniky mohou získat kvalifikované odbornice a odborníky pro řešení svých projektů a školy či výzkumné organizace mohou řešit zajímavé projekty z praxe a získat finanční prostředky navíc.

Potvrzuje to i náš průzkum - více jak 80 % oslovených firem spolupracovalo v roce 2015 se třetí stranou, to především z důvodu společného výzkumu a vývoje (79 %). Méně častá je spolupráce z důvodu podmínky pro podání žádosti o dotaci (31 %) a podmínky navýšení dotace (21 %).

Pro podporu spolupráce mezi podnikatelským sektorem a akademickou sférou učinila vláda České republiky několik opatření. Od roku 2014 je možné do daňového odpočtu na výzkum a vývoj zahrnout také náklady na spolupráci s vysokými školami a výzkumnými organizacemi a zároveň byl zaveden daňový odpočet na podporu odborného vzdělávání. Společnosti také mohou požádat o nové národní dotace, které podporují projekty řešené ve spolupráci soukromých firem a vysokých škol.

Aby však spolupráce mohla fungovat a i školy měly dostatek studentů, je, jak již bylo zmíněno v předchozí kapitole, z dlouhodobého pohledu nezbytná diskuse i o směru našeho školství. Zejména technické obory se potýkají s nedostatkem absolventek a absolventů, a to jak na úrovni středních, tak i vysokých škol.

Důvody spolupráce firem se třetí stranou

Závěr

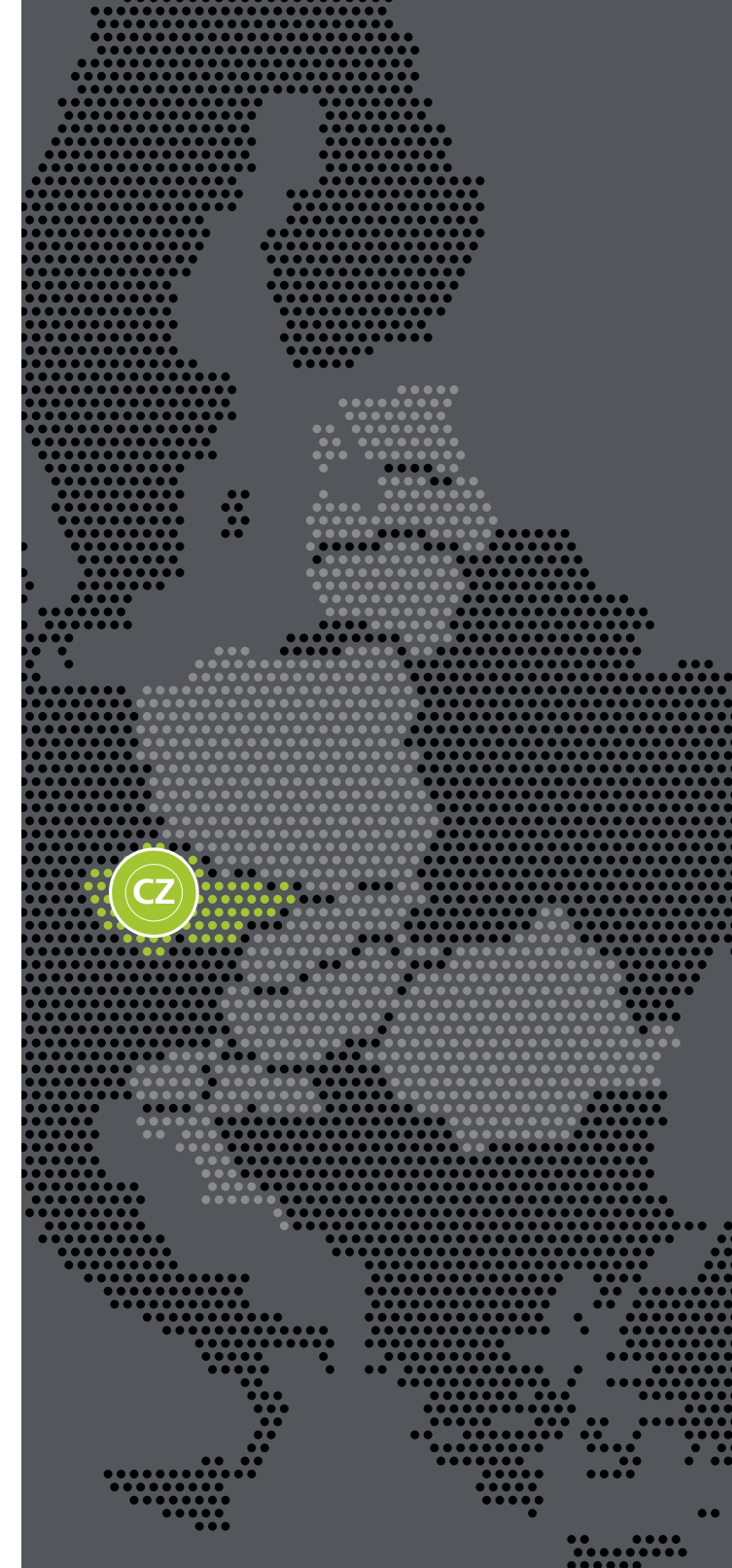
Společnost Deloitte se oblasti podpory výzkumu a vývoje dlouhodobě věnuje a i z tohoto důvodu provádí tento průzkum, letos již čtvrtým rokem. Při porovnání jednotlivých ročníků je patrné, že letošní odpovědi českých společností jsou obdobné jako v minulých letech. Dostupné různé formy podpory motivují firmy, aby investovaly do výzkumu a vývoje a zvyšovaly tak svoji konkurenceschopnost. Navýšení rozpočtu oddělení vývoje plánuje v horizontu tří až pěti let 45 % společností a 36 % hodlá investovat stejnou částku jako v roce 2015.

Při meziročním srovnání se však ukazuje, že pro firmy je naprosto klíčový dostatek odbornic a odborníků, který jim umožňuje realizovat jejich projekty a nejvíce je motivuje k navýšení investic do výzkumu a vývoje. Nejen Česká republika, ale i ostatní evropské země mají ale nedostatek jak zkušených specialistů, tak i čerstvých absolventů. Tato situace přispívá k bližší spolupráci podnikatelského a akademického sektoru – celkem 82 % oslovených firem spolupracuje s vysokými školami a výzkumnými institucemi, a to zejména ve formě společného výzkumu a vývoje.

Dalším důležitým faktorem, který motivuje firmy navýšit finanční prostředky na jejich projekty je možnost využít více druhů podpor (zejména kombinace dotace, investiční pobídky a daňového odpočtu).

Konzistentní jsou firmy i v odpovědích na problémy, které vnímají v podpoře výzkumu a vývoje. Nejvíce, konkrétně o 5 % více společností než loňský rok, se obává výsledku daňové kontroly u dotací nebo odpočtů (40 %). S touto obavou souvisí i druhý nejčastěji uváděný problém, jak správně vymezit činnosti výzkumu a vývoje (20 % oproti 16 % v roce 2015). Postoj firem je zcela jistě ovlivněn i častou medializací aktuálních sporných případů v oblasti daňového odpočtu. Za první krok v řešení situace lze považovat aktivity nejen Technologické agentury ČR v této oblasti.

Je zřejmé, že výzkum a vývoj je tím důležitější, čím vyspělejší ekonomika země je. To, jakým směrem se bude ubíhat výzkum a vývoj v České republice, závisí nejen na dostupnosti kvalifikovaných lidí, ale i na stabilitě prostředí, dostupné podpoře a postoji kontrolních orgánů. Čím dříve se však podaří prosadit nutné změny, tím více bude z výsledků výzkumu a vývoje profitovat celá česká společnost.

Kontakty

Luděk Hanáček

Partner v daňovém a právním oddělení
Deloitte
lhanacek@deloittece.com

Deloitte

Nile House
Karolinská 654/2
186 00 Praha 8

www.deloitte.cz

Petr Očko

Předseda
Technologická agentura České republiky
petr.ocko@tacr.cz

Kancelář TA ČR

Evropská 1692/37
160 00 Praha 6

www.tacr.cz

Mobilní aplikace Deloitte CZ

[Zpravodaje](#) | [Studie](#) | [Semináře](#) | [Novinky](#) | [Videa](#)

Deloitte.

Tento dokument může obsahovat myšlenky, koncepty, know-how, metodiky, technologie, procesy a jiné obecné dovednosti Deloitte popř. třetích stran (včetně adresátů tohoto dokumentu), které tvoří nebo mohou tvořit obchodní tajemství Deloitte nebo jiných třetích stran (včetně adresátů tohoto dokumentu) ve smyslu ustanovení §504 zák. č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, v platném znění. Informace obsažené v tomto dokumentu jsou proto důvěrné a jsou určeny pouze pro vnitřní potřebu adresátů a schválených příjemců tohoto dokumentu. Jakékoli jiné použití, zejména pak poskytnutí v dokumentu obsažených informací jiným třetím osobám, jejich zveřejnění nebo využití třetími osobami/pro potřebu subjektu mimo skupinu příjemce může mít důsledky v souladu s příslušnými právními předpisy (trestní odpovědnost nevymáhá) a je proto možné pouze s předchozím písemným souhlasem Deloitte Advisory s.r.o.

Deloitte označuje jednu či více společností Deloitte Touche Tohmatsu Limited, britské privátní společnosti s ručením omezeným zárukou („DTTL“), jejich členských firem a jejich spřízněných subjektů. Společnost DTTL a každá z jejich členských firem představuje samostatný a nezávislý právní subjekt. Společnost DTTL (rovněž označovaná jako „Deloitte Global“) služby klientům neposkytuje. Podrobný popis právní struktury společnosti Deloitte Touche Tohmatsu Limited a jejich členských firem je uveden na adrese www.deloitte.com/cz/onas.

Společnost Deloitte poskytuje služby v oblasti auditu, daní, poradenství a finančního a právního poradenství klientům v celé řadě odvětví veřejného a soukromého sektoru. Díky globálně propojené síti členských firem ve více než 150 zemích a teritoriích má společnost Deloitte světové možnosti a poskytuje svým klientům vysoce kvalitní služby v oblastech, ve kterých klienti řeší své nekomplexnější podnikatelské výzvy. Přibližně 225 000 odborníků usiluje o to, aby se společnost Deloitte stala standardem nejvyšší kvality.

Společnost Deloitte ve střední Evropě je regionální organizací subjektů sdružených ve společnosti Deloitte Central Europe Holdings Limited, která je členskou firmou sdružení Deloitte Touche Tohmatsu Limited ve střední Evropě. Odborné služby poskytují dceřiné a přidružené podniky společnosti Deloitte Central Europe Holdings Limited, které jsou samostatnými a nezávislými právními subjekty. Dceřiné a přidružené podniky společnosti Deloitte Central Europe Holdings Limited patří ve středoevropském regionu k předním firmám poskytujícím služby prostřednictvím více než 5 000 zaměstnanců ze 41 pracovišť v 17 zemích.